

2. godina					
NAZIV KOLEGIJA: Antička skladišno-transportna keramika u Dalmaciji					
OPĆE OBAVIJESTI					
ODJEL	Odjel za arheologiju – Sveučilište u Zadru				
STUDIJ	Poslijediplomski znanstveni studij “Arheologija istočnog Jadrana”				
USMJERENJE	Antička arheologija			Godina studija	
NASTAVNIK	Doc. dr. sc. Igor Borzić			2.	
USTANOVA	Sveučilište u Zadru - Odjel za arheologiju			Semestar: III.	
STATUS KOLEGIJA			za druge studij. grupe		
<p>• OPIS KOLEGIJA:</p> <p>Kolegij obrađuje vrlo brojnu kategoriju keramičkih proizvoda namijenjenih skladištenju i transportu (amfore i pitosi/dolije) pretežito prehrambenih (vino, maslinovo ulje, riblje prerađevine, voće, žito i dr.), ali i ostalih proizvoda pronađenih u antičkim kontekstima na prostoru Dalmacije, dakle okvirno u razdoblju od početaka grčke kolonizacije u 4. st. pr. Kr. do kasnoantičkih vremena 6. st. Osim prikaza osnovnih tipoloških podjela, posebna pozornost je usmjerena ka prezentaciji namjenskih, provenijencijskih, distribucijskih i kronoloških okvira pojedinih kategorija spomenutih arheoloških nalaza, te posebno kontekstima njihova nalaza, a sve s krajnjim ciljem utvrđivanja položaja Dalmacije u globalnim trgovačkim kretanjima te potreba ovdašnjeg stanovništva u pojedinim antičkim razdobljima. Također će se prezentirati lokalna proizvodnja skladišno-transportne kategorija keramički predmeta te njezin odnos s lokalnom poljoprivrednom djelatnošću.</p>					
<p>• CILJEVI KOLEGIJA:</p> <p>Upoznavanje studenata s osnovnim tipološkim podjelama skladišno-transportne keramike te glavnim poljoprivredno proizvodnim regijama s čijih su prostora u Dalmaciju tijekom antičkog razdoblja pristizale manje ili veće količine prehrambenih i inih namirnica (Italija, Grčka, istočni Mediteran, Hispanija, sjeverna Afrika i dr.). Prikazom prostorne distribucije upravo navedene kategorije arheoloških nalaza u Dalmaciji se ukazuje na značenje njezinog znanstvenog proučavanja u svrhu smještanja jadranskog areala u globalne trgovačke kretanje. Cilj kolegija je i istaknuti lokalni potencijal razvoja poljoprivredne proizvodnje koji se morao manifestirati i na lokalnu proizvodnju skladišno-transportnih keramičkih proizvoda.</p>					
VODIČ:			semestar	emestar	
ECTS - STUDENTSKO OPTEREĆENJE:				2	
TJEDANA PO SEMESTRU:				15	
Sati tjedno:	predavanja			1	
	seminari				
	vježbe				
	mentorski rad				
Ukupno sati:	predavanja			15	
	seminari				
	vježbe				
	mentorski rad				
Ukupan broj dana terenske nastave:					
NASTAVNE METODE:					
predavanja					
NASTAVNA POMAGALA:					
udžbenici	bilješke .pp	članci	knjige	internet	
UVJET ZA PRIZNAVANJE BODOVA:					
Odslušan kolegij					
NAČIN POLAGANJA ISPITA:					
ispit se ne polaže					
LITERATURA:					
Obvezna:					
BABIN, M., 2007. - Amfore tipa Dressel 20 na istočnoj obali Jadrana, <i>Kaštelanski zbornik</i> 8, Kaštela, 141-170.					

- BORZIĆ, I., 2011. - *Keramički nalazi s arheološkog lokaliteta Burnum-Amfiteatar*, doktorska disertacija, Zadar.
- BORZIĆ, I., 2011. – Hispanski garum na burnumskom stolu, *Archaeologica Adriatica* 4, Zadar.
- BRUSIĆ, Z., 2000. - Vinska amfore i posuđe za posluživanje vina sa hrvatske obale Jadrana, *Annales – Anali za istarske in mediteranske studije* 22/2000, series *hisotria et sociologia* 10, 2000, 2, *Vino in vinska trta v arheologiji*, Koper, 531-542.
- CAMBI, N., 1976. - Spanish amphorae found near Split, *Arheološki vestnik* XXVI, Ljubljana, 115-124.
- CAMBI, N., 1989. – Anfore romane in Dalmazia, *Anfore romane e storia economica*, Roma, 311-337.
- CAMBI, N., 1991. - Amfore kasnorepublikanskog doba i njihova produkcija u Dalmaciji, *Zbornik radova posvećen akademiku Alojzu Bencu, ANUBiH, Posebna izdanja XCV*, Sarajevo, 55-65.
- GLICKSMAN, K., 2005. – *Internal and external trade in the Roman province of Dalmatia*, OA, 29, 189230.
- GLUŠČEVIĆ, S., 2006. - Proizvodnja amfora Dressel 6B u Novalji na otoku Pagu, *Materijali* 18, *Međunarodno arheološko savjetovalište „Vinogradarstvo i maslinarstvo od prapovijesti do srednjeg vijeka“*, Pula, 53-54.
- JURIŠIĆ, M., 1998. - Zapadnosredozemni brodski tereti iz ranocarskoga razdoblja na Jadranu, *Područje Šibenske županije od pretpovijesti do srednjega vijeka, Izdanja HAD-a, sv.19*, Zagreb, 143-158.
- JURIŠIĆ, M., 2000. - *Ancient Shipwrecks of the Adriatic, Maritime transport during the first and second centuries AD*, BAR International Series 828, Oxford.
- KIRIGIN, B., 1994. – Grčko-italske amfore na Jadranu, *Arheološki vestnik* 45, Ljubljana, 15-24.
- KIRIGIN, B., 2007. - Pithos/dolium – uvodne napomene, *Godišnjak - Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine. Centar za balkanološka ispitivanja*, 36., Sarajevo, 125-156.
- KIRIGIN, B. - KATUNARIĆ, T. - ŠEŠELJ, L., 2006. - Amfore i fina keramika (od 4. do 1. st. pr. Kr.) iz srednje Dalmacije: preliminarni ekonomski i socijalni pokazatelji, *Vjesnik za arheologiju i povijest dalmatinsku* 98, Split, 8-23.
- KONCANI UHAČ, I., 2007. - Transport vina i ulja u šibenskom akvatoriju kroz antiku, *Histria Antiqua* 15, Pula, 361-376.
- LIPOVAC-VRKLJAN, G., 2011. – Lokalna keramičarska radionica Seksta Metilija Maksima u Crikvenici – Crikveničke amfore ravnog dna, u: *Rimske keramičarske i staklarske radionice, Proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru, Crikvenica, 23.-24. listopada 2008. Zbornik radova (ur. G. Lipovac Vrkljan, I. Radić Rossi, B. Šiljeg)*, Crikvenica, 3-18.
- RADIĆ ROSSI, I., 1993. - *Amfore tipa Lamboglia 2 i Dressel 6 na istočnoj obali Jadrana u svjetlu podmorskih nalaza*, magistarska radnja (neobjavljeno), Zagreb.
- RADIĆ ROSSI, I., 2008. - Arheološka baština u podmorju Kaštelanskog zaljeva, *Archaeologica Adriatica* 2/2, Zadar, 489-506.
- RADIĆ-ROSSI, I., 2006. – Prošupljeni doliji – osebujni nalazi iz Hrvatskog primorja, *Histria antiqua* 14, Pula, 83-95.
- RADIĆ, I. – JURIŠIĆ, M., 1993. – Das antike Schiffswrack von Mljet, Kroatien, *Germania* 71, Mainz am Rhein, 113-138.
- ŠEŠELJ, L., 2010. – *Promunturim Diomedis: Svetište na rtu Ploča i jadranska pomorska trgovina u helenističkom razdoblju*, doktorska disertacija, neobjavljeno, Zadar.
- TOPIĆ, M., 2004. - Posude za svakodnevnu uporabu grublje izradbe, amfore,terakote i kultne posude iz Augusteuma Narone, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku* 96, Split, 475-477.
- ŠIMIĆ-KANAET, Z., 2003. - Keramika, *Tilurium I, Istraživanja 1997. – 2001.* (ur. M. Sanader), Zagreb, 109-188.
- ŠIMIĆ-KANAET, Z., 2010. - *Tilurium II, Keramika 1997. – 2006.*, Zagreb, 2010.
- ŠKEGRO, A., 1999. - *Gospodarstvo rimske provincije Dalmacije*, Zagreb.
- VRSALOVIĆ, D., 1979. – *Arheološka istraživanja u podmorju istočnog Jadrana*, doktorska disertacija, neobjavljeno, Zagreb.

Dopunska:

- BELTRAN LLORIS, M., 1970. - *Las anforas romanas en España*, Zaragoza.
- BEZECZKY, Z., 1987. - *Roman Amphorae from the Amber Route in Western Pannonia*, BAR International Series 386, Oxford.

BEZECZKY, T., 2009. - Adriatic olive oil and olives in Ephesus, *Olie e pesce in epoca Romana, produzione e commercio nelle regioni dell'alto Adriatico, Atti del convegno (Padova, 16 febbraio 2007)*, *Antenor Quaderni 15*, Roma, 339-346.

CUOMO DI CAPRIO, D., 2007. - *Ceramica in Archeologia, Studia Archeologica 114*, Roma.

CALLENDER, M. H., 1970. - *Roman Amphorae*, London.

CARVALE, A. - TOFFOLETTI, I., 1997. - *Anfore antiche, Conoscerle e identificarle*, Formello.

CARRE M. B. - PESAVENTO MATTIOLI, S. - BELOTTI, C., 2009. - Le anfore da pesce adriatiche, *Olie e pesce in epoca Romana, produzione e commercio nelle regioni dell'alto Adriatico, Atti del convegno (Padova, 16 febbraio 2007)*, *Antenor Quaderni 15*, Roma, 215-238.

GRACE, V., 1961. - *Amphoras and the Ancient Wine trade*, Princeton.

HAYES, J. W., 1997. - *Handbook of Mediterranean Roman Pottery*, London.

PEACOCK, D.P.S., 1982. - *Pottery in the Roman world, an ethnoarchaeological approach*, New York.

PEACOCK, D. P. S. - WILLIAMS, D. F., 1986. - *Amphorae and the Roman economy, an introductory guide*, New York.

Registracija za slušanje kolegija: **DA**

Registracija za ispit:

PREDUVJETI ZA UPIS KOLEGIJA:

• **REFERENTNI RADOVI NASTAVNIKA ZA KOLEGIJ:**

Novi prilozi arheološkoj topografiji Dugopoljskoga kraja, u: *Archaeologica Adriatica 1*, Zadar, 2007., str. 145-173. (koautorstvo s I. Jadrić)

Amfore s gradine Kopila ponad Blatskog polja na otoku Korčuli, u: *Histria antiqua 15, Časopis Međunarodnog istraživačkog centra za arheologiju*, Pula, 2007., str. 341-352.

Uvala Gradina na otoku Korčuli u svjetlu podmorskih arheoloških nalaza, u: *Jurišićev zbornik. Zbornik radova posvećenih uspomeni na Mariju Jurišića / L. Bekić (ur.)*, Hrvatski restauratorski zavod, Zagreb, 2009., str. 82-97.

Keramički nalazi s arheološkog lokaliteta Burnum-Amfiteatra, Sveučilište u Zadru, Odjel za arheologiju, Zadar, 2011.

Hispanski garum na burnumskom stolu, *Archaeologica Adriatica 4*, Zadar, 2011.

Opskrba hranom u rimskom legijskom logoru u Burnumu – analiza amfora, *Proceedings of the XVII Roman military equipment conference*, Zagreb, 523-535, u tisku. (koautorstvo s I. Jadrić Kučan)